

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 89 10/ Wieteke de Boer
Onderwerp Actualisatie nota 'Bladgoud'

De leden van de raad van
de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Datum **14 JAN 2011**

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO10.2473732

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Oude bomen in het stedelijke gebied zijn schaars. De leeftijd van een gemiddelde stadsboom is minder dan 40 jaar. Een boom van 50 jaar en ouder mag in dit opzicht als bijzonder worden aangemerkt. Daarom zijn in 2000 voor het eerst de monumentale bomen in de stad geïnventariseerd en vastgelegd in een lijst. Monumentale bomen zijn 50 jaar en ouder en zijn bijzonder vanwege hun omvang en functie. Tegelijkertijd met de inventarisatie in 2000 hebben we beleidsvoornemens voor de instandhouding van monumentale bomen vastgelegd in de nota Bladgoud. In 2007 hebben we de monumentale bomen opnieuw geïnventariseerd en is de nota Bladgoud geactualiseerd. U heeft daar destijds kennis van genomen.

Afgelopen zomer zijn de monumentale bomen in de stad voor een derde keer geïnventariseerd. Doel van de inventarisatie is het in kaart brengen van het meest waardevolle deel van het bomenbestand in de stad en het leggen van een extra basis voor zorg en bescherming van dit waardevolle groen.

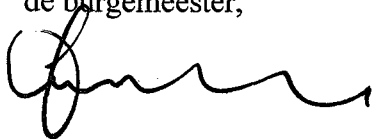
Voor u ligt de nota 'Bladgoud actualisatie 2010'. Hierin worden de gegevens van zowel de particuliere als de gemeentelijke monumentale bomen vergeleken met de gegevens uit 2007. Naast de stand van zaken ten aanzien van de inventarisatie wordt ook naar de beleidsvoornemens uit 2007 gekeken. De actualisatie 2010 geeft antwoord op de volgende vragen: is het verstandig monumentale bomen op te nemen in bestemmingsplannen? Hoe ziet de subsidieregeling voor het onderhoud van particuliere monumentale bomen eruit? En hoe staat het met voornemen om een groencompensatieregeling in te stellen?

Volgvel 1

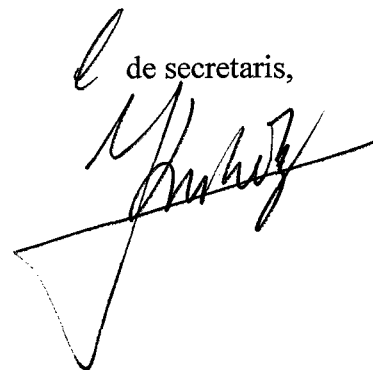
De nota Bladgoud wordt afgesloten met een communicatieparagraaf. Hierin wordt u geïnformeerd over het aanschrijven van eigenaren van particuliere monumentale bomen en over het opnieuw uitbrengen van de folder 'bomenpad Noorderplantsoen'.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and curves, positioned below the text 'de burgemeester,'.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'M' followed by a series of connected loops and curves, positioned below the text 'de secretaris,'.

BLAD GOUD

*Stand van zaken inventarisatie en beleid
monumentale bomen in de gemeente Groningen*

ACTUALISATIE 2010

**Dienst RO/EZ
Stadsbeheer
December 2010**

Inleiding

Bomen zijn belangrijk in de stad. Ze zijn belangrijk voor de leefbaarheid van het stadsmilieu, ze hebben onder andere een esthetische en een ecologische waarde en ze vertegenwoordigen een geïnvesteerd kapitaal. Bomen dragen bij aan de gezondheid van mensen doordat ze verontreinigde lucht (zoals uitlaatgassen) opnemen en hoge concentraties van fijn stof uit de stadse lucht verwijderen. In alle opzichten zijn bomen een waardevol bezit, waar zorgvuldig mee moet worden omgegaan. Circa 80.000 bomen staan in straten en op pleinen. Daarnaast staan nog eens 100.000 in de grote parken en plantsoenen.

Een goed bomenbestand is niet alleen een kwestie van beschermen, maar ook van in stand houden, beheren en onderhouden. Speciale aandacht is er voor bomen die in soort, grootte, leeftijd of standplaats iets bijzonders vertegenwoordigen: de monumentale bomen. Oude bomen worden in het stedelijke gebied steeds schaarser. Bovendien wordt de ruimte voor bomen door dynamiek en verdichting behoorlijk ingeperkt. De leeftijd van een gemiddelde stadsboom is minder dan veertig jaar. Een boom van 50 jaar of ouder mag in dit opzicht als bijzonder worden aangemerkt.

In 2000 heeft de gemeente Groningen voor het eerst een lijst met monumentale bomen opgesteld. Zowel de monumentale bomen op gemeentelijk als op particulier terrein zijn destijds in kaart gebracht. Elke boom kreeg z'n eigen paspoort, waarin alle gegevens van de boom zijn opgetekend. Tegelijkertijd met de inventarisatie in 2000 hebben we beleidsvoornemens voor de instandhouding van monumentale bomen vastgelegd in de nota Bladgoud. Hierin is het voornemen gemeld om monumentale bomen op te nemen in bestemmingsplannen, een bijdrageregeling voor particuliere eigenaren in te stellen, een groencompensatie fonds op te richten en alle particuliere eigenaren te informeren over hun monumentale bezit.

In 2007 zijn de particuliere monumentale bomen in de stad opnieuw geïnventariseerd en is de nota Bladgoud geactualiseerd. De gegevens van de gemeentelijke monumentale bomen waren al bekend omdat deze continu geactualiseerd worden op basis van het driejaarlijks onderhoud van de bomen. Er is toen het voornemen geuit om de particuliere monumentale bomen om de drie jaar opnieuw te inventariseren inclusief het actualiseren van de nota Bladgoud.

In de nota 'Bladgoud' actualisatie 2010 die voor u ligt worden de gegevens van zowel de particuliere als de gemeentelijke monumentale bomen vergeleken met de gegevens uit 2007. Naast de stand van zaken ten aanzien van de inventarisatie wordt ook naar de beleidsvoornemens uit 2007 gekeken. Wat is er gebeurd in de afgelopen drie jaar? En hoe zien de beleidsvoornemens er nu uit?

1. Stand van zaken inventarisatie

Doel van de inventarisatie is het in kaart brengen van het meest waardevolle deel van het bomenbestand in de stad en het leggen van een extra basis voor zorg en bescherming van dit waardevolle groen. Zowel de monumentale bomen op gemeentelijk als op particulier terrein zijn in kaart gebracht. Het gemeentelijke bestand van monumentale bomen wordt continu geactualiseerd op basis van het drie jaarlijks onderhoud van de bomen. De particuliere monumentale bomen worden apart geïnventariseerd.

Het begrip 'monumentaal' is gedefinieerd volgens de volgende criteria (APVG):

1. Basisvoorwaarden:

- 50 jaar of ouder;
- redelijke conditie; minimaal 10 tot 15 jaar nog te leven;
- karakteristiek (door natuurlijke groei en/of snoeiwijze ontstaan).

2. Specifieke voorwaarden:

- onderdeel van de ecologische infrastructuur;
- onderdeel van een karakteristieke boomgroep of laanbeplanting;
- onderdeel van een zeldzame biotoop;
- zeldzaam, gedenkboom;
- bepalend voor de omgeving;
- herkenningspunt.

Een boom wordt als monumentaal aangemerkt als deze voldoet aan alle onder 1. genoemde basisvoorwaarden en aan tenminste één van de specifieke voorwaarden onder 2. De vastgelegde criteria komen overeen met de criteria die de Bomenstichting hanteert. Deze stichting legt ook nadruk op de cultuurhistorische waarde van bomen. In de gemeentelijke criteria is deze betekenis van bomen onder andere vervat in de voorwaarden, 'karakteristiek' of 'gedenkboom'.

In 2007 zijn in Groningen tegen de 5200 monumentale bomen geïnventariseerd: 3994^a in gemeentelijk terrein en 1197 in particuliere grond. In de afgelopen drie jaar is het aantal monumentale bomen toegenomen tot bijna 5400 bomen: 4089 in gemeentelijk terrein en 1294 in particuliere grond. Vooral in de jongste leeftijdscategorie heeft een verschuiving plaatsgevonden: het aantal monumentale bomen met een leeftijd tussen de 50 en 59 jaar is met 762 afgenomen, terwijl het aantal monumentale bomen met een leeftijd tussen de 60 en 69 jaar met 550 is toegenomen. De verdeling naar leeftijd is bij het particuliere bestand evenwichtiger dan bij het gemeentelijke bestand; de gemeentelijke lijst kent verhoudingsgewijs veel bomen met een leeftijd tussen de 50 en 60 jaar. Voor een totaal overzicht van de gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar leeftijdscategorie verwijzen wij u naar bijlage 1.

In Groningen hebben 452 bomen (zowel gemeentelijk als particulier) de respectabele leeftijd van 100 jaar en ouder bereikt. De oudste bomen variëren in leeftijd van 140 tot 320 jaar:

Coendersborg	Leilinde (± 1770)	± 230 jaar
Sterrebos	Eiken langs hoofdpad (± 1770)	± 230 jaar
Groenestein	Plataan voor villa (± 1860)	± 140 jaar
Zuiderbegraafplaats	Eiken (± 1860)	± 140 jaar
Noorddijkerweg	Linde voor boerderij	± 320 jaar

Monumentale bomen staan vooral in het centrum langs de singels, langs de oude hoofdradialen, met name de (Verlengde) Hereweg, in de Villabuurt en bij historische bebouwing (hofjes, kerken en bij oude boerderijen in de stedelijke randzone).

De Oranjewijk en Universiteitscomplex springen eruit als wijken met de meeste gemeentelijke monumentale bomen, voor de particuliere bomen zijn dat de Villabuurt en

^a In de nota Bladgoud actualisatie 2007 zijn 4088 gemeentelijke monumentale bomen geteld. Omdat bij de actualisatie 2010 het aantal monumentale bomen in een aantal buurten fors bleek te zijn afgenomen, hebben wij de gegevens die wij in 2007 hebben verstrekt nogmaals gecontroleerd. Hieruit blijkt dat wij in 2007 niet 4088 monumentale gemeentelijke bomen hadden, maar 3994.

Ruischerbrug. Het aantal particuliere monumentale bomen in Villabuurt West is met 206 bomen toegenomen. Deze toename is te verklaren doordat wij in 2010 voor het eerst op het terrein van Koop Holding bv mochten inventariseren. Op dit terrein zijn 225 bomen als monumentaal aangemerkt. Voor een totaal overzicht van het aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen per buurt verwijzen wij u naar bijlage 2.

In de lijst van gemeentelijke monumentale bomen komen de lindes het meeste voor: alleen al in de binnenstad en directe omgeving staan al meer dan 100 als monumentaal aan te merken lindebomen. Kastanjes en eiken zijn eveneens een veel voorkomende soort. Bij de particuliere monumentale bomen zijn naast de genoemde drie soorten ook de beuk en de esdoorn goed vertegenwoordigd.

Bij de inventarisatie is een redelijke conditie en een levensverwachting van meer dan tien jaar een voorwaarde voor opname in het register: de lijst bevat daarom geen 'slechte bomen'. De conditie (gezondheid en vitaliteit) van de particuliere monumentale bomen is zeer goed te noemen. Slechts enkele exemplaren kennen een probleem in de vorm van aantasting door ziekte of beschadiging. Het stedelijke milieu en de stedelijke ontwikkeling zijn een grotere bedreiging. Met de gemeentelijke bomen is het iets minder gesteld. Deze staan veelal op kwetsbare plekken in de openbare ruimte en staan meer onder druk.

2. Bescherming: Bestemmingsplan uniforme voorschriften

In de evaluatie kapbeleid die is uitgevoerd door de Bomenstichting en in april 2007 aan de raad is voorgelegd beoordeelt de Bomenstichting de status van monumentale bomen in ons beleid als onduidelijk. De Bomenstichting adviseert de gemeente om de monumentale bomen op te nemen in het bestemmingsplan. In het voorstel naar de raad is echter aangegeven dat dit niet verstandig is omdat het niet daadwerkelijk een extra bescherming oplevert, maar hoogstens een extra procedurele stap (bijvoorbeeld een vrijstelling voor het verlenen van een kapvergunning). Bovendien wijzigt het monumentale bomenbestand voortdurend waardoor een bestemmingsplan nooit actueel zal zijn. Bestemmingsplannen worden niet frequent geactualiseerd of herzien. Daarom is het bestemmingsplan geen geschikt instrument om monumentale bomen te beschermen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen (zowel gemeentelijke, andere overheden, als dat van een projectontwikkelaar) is de Bomeneffectanalyse (BEA) of groenparagraaf het toetsingskader. Het college moet de groenparagraaf of BEA vaststellen en de raad hierover in kennis stellen. In de nota kapbeleid 2010, vastgesteld door het college op 21 september 2010, staan de eisen beschreven waaraan een groenparagraaf of BEA moet voldoen. Aan de hand van een groenparagraaf of BEA kan de raad zorgvuldig afwegen of een ruimtelijke ontwikkeling onevenredige schade aan het monumentale bomenbestand aanricht. In tegenstelling tot het bestemmingsplan geeft een groenparagraaf of BEA gedetailleerde informatie over het bestaande groen in een plangebied en de consequenties voor het groen als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling. Omdat het uitgangspunt van het kapbeleid voor alle bomen, inclusief de monumentale, al 'niet kappen, tenzij...' is wordt geen aparte regelgeving voor monumentale bomen gecreëerd.

De status van een monumentale boom is hetzelfde als die van een boom met een stamdiameter groter dan 20 centimeter. Wel geldt bij het verlenen van een kapvergunning voor een monumentale boom een zwaardere afweging. Om een weloverwogen afweging te maken is het noodzakelijk de belangen van het behoud van de boom te toetsen aan de reden voor de

verwijdering van de boom. Bij het vaststellen van het belang van de boom gelden een aantal criteria zoals vervangbaarheid, beeldbepalende-, cultuurhistorische-, ecologische- en dendrologische waarde. Een monumentale boom zal hoog scoren op de criteria beeldbepalende, cultuurhistorische en ecologische waarde. Bovendien is een monumentale boom vaak onvervangbaar omdat het tientallen jaren duurt voordat een boom de monumentale status heeft bereikt. In de praktijk blijkt dat een kapvergunning voor een monumentale boom alleen wordt afgegeven voor een dringende reden (ruimtelijke ontwikkeling) of in verband met ziekte en gevaarstelling van de boom.

3. Subsidieregeling voor particuliere monumentale bomen

De particuliere eigenaren van een als monumentaal gekwalificeerde boom weten dat ze iets bijzonders in de tuin hebben staan. De particulier is verantwoordelijk voor het in stand houden van de boom en kan voor hogere onderhoudskosten gesteld worden.

Het is reëel dat daar een financiële bijdrage tegenover staat: tenslotte heeft de particuliere eigenaar de zorg voor een boom, die van waarde wordt geacht voor de omgeving c.q. de stad. In de nota 'Bladgoud' uit 2000 is een voorstel gedaan voor een bijdrageregeling. Dit heeft begin 2002 geleid tot wijziging van de subsidieverordening waardoor particuliere eigenaren van een monumentale boom een subsidie kunnen vragen voor het onderhoud van de boom. Doel van de subsidieverlening is het ondersteunen van particuliere boomeigenaren voor het in stand houden van monumentale bomen.

Wij vinden het belangrijk dat particuliere eigenaren maatregelen treffen om de monumentale houtopstand in stand te houden. Wij vinden het ook belangrijk dat zorgvuldig wordt omgegaan met het monumentale bomenbestand en dat de werkzaamheden aan monumentale bomen door een erkend boomverzorgingsbedrijf worden uitgevoerd. In dat kader verlenen wij subsidie. Tot 2008 bleken particuliere eigenaren van monumentale bomen weinig gebruik te maken van de subsidieregeling. Niet omdat bewoners niet op de hoogte waren van de subsidiemogelijkheid, maar waarschijnlijk doordat de bijdrage voor het onderhoud van de monumentale boom niet voldoende was. Per adres werd 50% van de onderhoudskosten vergoed met een maximumbedrag tot € 500,-. De kosten voor het onderhoud van een monumentale boom variëren tussen € 800,- en € 3.000,- per subsidieaanvraag. Hierdoor was het risico aanwezig dat de particuliere eigenaren voor een goedkopere oplossing kozen en geen erkend boomverzorgingsbedrijf inschakelden voor het onderhoud van de boom. De kans dat de monumentale boom op een verkeerde manier werd gesnoeid en hierbij schade opliep was groot. Daarom hebben wij in 2008 voorgesteld om het subsidiebedrag tot een maximumbedrag van € 1000,- te verhogen. De raad heeft dit voorstel op 28 mei 2008 vastgesteld. In hoofdstuk 5. Communicatie kunt u lezen dat het verhogen van het subsidiebedrag heeft geleid tot meer subsidieaanvragen.

De subsidie moet schriftelijk worden aangevraagd waarbij vermeld moet worden om welke boom het gaat en welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Bovendien moet bij de aanvraag een gespecificeerde offerte van een erkend boomverzorgingsbedrijf worden bijgesloten. Na beoordeling door de gemeente ontvangt de aanvrager een schriftelijke toekenning of afwijzing. Bij een toekenning van subsidie moet de uitvoering van de werkzaamheden binnen zes maanden gereed zijn. Na een schriftelijke gereedmelding bij Stadsbeheer wordt het werk gecontroleerd en na goedkeuring wordt de subsidie overgemaakt. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door een erkend boomverzorgingsbedrijf. Alleen maatregelen om de levensduur van de boom te verlengen komen in aanmerking voor een bijdrage.

Het subsidiegeld is afkomstig uit het onderhoudsbudget bomen en is verbonden aan een subsidieplafond van € 10.000,- per jaar. Jaarlijks kan subsidie voor maximaal tien aanvragen worden verleend, waarbij de aanvragen op volgorde van binnenkomst in behandeling worden genomen.

4. Groencompensatie

De terughoudendheid bij het verlenen van kapvergunningen wordt ingegeven door de waarde die elke gezonde boom vertegenwoordigt; esthetisch, ecologisch, maar ook in geïnvesteerd kapitaal. De waarde van een boom wordt serieus genomen, vandaar dat bij kapaanvragen altijd een herplantplicht wordt meegewogen. De herplantplicht heeft ten doel het groen in de directe omgeving van de kapplaats op peil te houden. In principe wordt één op één herplant opgelegd. Dit betekent dat voor elke gekapte boom een boom moet worden aangeplant. Vanwege het ontbreken van een goede plantplaats is herplant niet altijd mogelijk. Het alternatief zoals dat in 2007 is voorgesteld is het instellen van een groencompensatieregeling. Wanneer bij planvorming groen moet worden ‘ingeleverd’ wordt hiervoor een prijs betaald. Een bedrag dat bestaat uit de aanlegkosten, vermeerderd met de gekapitaliseerde beheerkosten over een periode van 15 jaar. Dit wordt bij voorkeur besteed aan een nieuwe groeninrichting binnen het plangebied zelf. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt het geld ter beschikking van de gemeente gesteld, met als doel dat het bestemd wordt voor een investering in groen in de naaste omgeving.

In de uitwerking van de Groenstructuurvisie is de mogelijkheid tot het instellen van een groencompensatieregeling nader onderzocht. Tijdens de behandeling van de Groenstructuurvisie in de raad op 25 maart 2009 is door de raad een motie aangenomen waarin er op werd aangedrongen om groencompensatie alleen kwantitatief en kwalitatief uit te voeren. Alleen in uitzonderingsgevallen zou de compensatie afgekocht mogen worden. In de Groenstructuurvisie is dit als volgt verwoord:

‘Uitgangspunt van de Groenstructuurvisie is dat de intensivering van het stedelijke gebied die is voorzien in de structuurvisie Stad op Scherp niet zal leiden tot een substantiële afname van het groenareaal. Wanneer als gevolg van de planvorming de basisgroenstructuur op een locatie wordt aangetast, wordt het groen kwalitatief en waar mogelijk in oppervlakte (fysiek) gecompenseerd in of nabij het plangebied. Alleen wanneer deze compensatie niet of onvoldoende gerealiseerd kan worden is financiële compensatie geboden’.

Ons streven is om het groen zoveel mogelijk fysiek te compenseren daar waar het groen moet wijken. We hebben de indruk dat dit ook gebeurt, maar kunnen geen percentages van het gecompenseerde groen in oppervlakte geven. Wel kunnen we aangeven dat het in de praktijk nog niet is voorgekomen dat het groen financieel gecompenseerd moest worden omdat fysieke compensatie niet mogelijk was. Vanuit de herplantplicht bij verleende kapvergunningen kunnen we ons vermoeden wel onderbouwen. In 2009 lag de herplantplicht nog op 40%, in 2010 is deze toegenomen tot 80%. Hierin hebben wij dus een grote stap vooruit gezet. Ook de komende tijd zullen wij een vinger aan de pols houden om zoveel mogelijk het groen fysiek te compenseren.

5. Communicatie

Het overgrote deel van de particuliere bomen heeft een plekje in het hart van hun eigenaar, ook zonder de monumentale status. De meeste eigenaren van een monumentale boom

erkennen de waarde van een karakteristieke of bijzondere boom op hun grondgebied, niet in de laatste plaats als waardevermeerdering van hun eigendom. Voor de inventarisatie van de particuliere bomen is toestemming gevraagd aan de eigenaren. In slechts een enkel geval verleende de eigenaar geen medewerking aan de inventarisatie.

Ondanks dat de raad in 2008 het subsidiebedrag heeft verdubbeld bleek het aantal aanvragen in 2008 niet te zijn toegenomen ten opzichte van 2007. In beide jaren kwamen zeven subsidieaanvragen binnen, terwijl, in verband met het subsidieplafond van € 10.000,-, tien subsidieaanvragen konden worden verleend. In 2000 zijn de particuliere monumentale bomen voor het eerst geïnventariseerd. Deze lijst met bomen is bekendgemaakt, maar de eigenaren van een monumentale boom zijn niet aangeschreven over hun monumentale bezit. Om de particuliere eigenaren te wijzen op het waardevolle bezit dat zij op hun grond hebben staan, hebben wij, conform afspraken met de raad, in 2009 alle particuliere eigenaren van een monumentale boom aangeschreven. Hiermee is het belang van monumentale bomen voor de stad benadrukt en zijn de eigenaren geïnformeerd over subsidiemogelijkheden. In 2010 zijn elf aanvragen voor subsidie binnengekomen, waarvan tien zijn verleend. Er is in 2010 dus maximaal gebruik gemaakt van de subsidieregeling. Waarschijnlijk heeft het verhogen van het subsidiebedrag en het persoonlijk aanschrijven van alle particuliere eigenaren van een monumentale boom hieraan bijgedragen.

Bij de evaluatie kapbeleid uit 2007 heeft de Bomenstichting voorgesteld het fenomeen monumentale boom een wat bredere publiciteit te geven, bijvoorbeeld door middel van het organiseren van activiteiten rond de monumentale bomen in de stad (wandelingen, lezingen, voorlichting). Voor het Noorderplantsoen bestond al een beschrijving van een wandelroute langs bijzondere bomen. Om het belang van monumentale bomen te benadrukken is destijds voorgesteld om een folder uit te geven met daarin informatie over monumentale bomen in Groningen. In 2009 hebben we het bomenpad door het Noorderplantsoen geactualiseerd en is de folder opnieuw uitgebracht. De folder is uitgebreid met algemene informatie over monumentale bomen en informatie over de subsidiemogelijkheid voor particuliere eigenaren.

Bijlage 1:

Overzicht gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar leeftijd in 2007 en 2010

LEEFTIJD	Gemeentelijk		Particulier	
	2007	2010	2007	2010
50 t/m 59 jaar	3020	2258	185	26
60 t/m 69 jaar	411	961	137	168
70 t/m 79 jaar	321	414	190	179
80 t/m 89 jaar	127	167	204	174
90 t/m 99 jaar	48	39	174	169
100 jaar en ouder	67	99	307	353
TOTAAL	3994	3938 (+ 151) ^a	1197	1069 (+ 225) ^b

^a 151 Monumentale gemeentelijke bomen kunnen niet naar leeftijd worden ingedeeld omdat het plantjaar van deze bomen niet staat aangegeven in het beheersysteem. Deze bomen worden in het voorjaar van 2011 opnieuw geïnventariseerd.

^b 225 Monumentale particuliere bomen kunnen niet naar leeftijd worden ingedeeld omdat het plantjaar van deze bomen niet bekend is. Het gaat hier om de groep monumentale bomen op het terrein van Koop Holding bv aan de Verlengde Hereweg. Deze bomen zijn in 2010 voor het eerst geïnventariseerd.

Bijlage 2:

Aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar buurt in 2007 en 2010

	BUURT	Gemeentelijk		Particulier	
		2007	2010	2007	2010
0	Stadscentrum	49	48	13	13
1	Binnenstad- Zuid	138	139	76	75
2	Binnenstad- Oost	12	11	3	2
3	Binnenstad- West			17	18
4	Binnenstad- Noord	215	216	47	50
10	Schildersbuurt	59	58	10	11
11	Zeeheldenbuurt	18	16	8	8
13	Kostverloren	2	2	3	3
14	Vinkhuizen- Zuid	5			
15	Vinkhuizen- Noord	3	2		
16	Hoendiep				
20	Oranjewijk	456	452	20	21
21	Concordiabuurt	24	23	2	2
22	Selwerd	5	5		
23	Paddepoel- Zuid	1	11		
24	Paddepoel- Noord	51	49		
25	Noorderhoogebrug			6	3
26	Universiteitscomplex	526	519		
27	Koningslaagte	344	345		
31	De Hoogte	28	107	14	4
32	Oost- Indischebuurt	42	124	3	3
33	Korrewegbuurt	25	23	3	3
40	Gorechtbuurt	236	222	54	30
41	Oosterparkbuurt	54			
41a	Het Oosterpark	119	124 ^a		
42	Bloemenbuurt	13	13		
43	Florabuurt	225	229	3	3
44	Damsterbuurt	14	14	36	31
50	Oosterpoortwijk	74	70	24	14
51	Industriebuurt		12	1	1
52	Euvelgunne			41	40
53	Middelbert			60	45
54	Engelbert		1	37	35
55	Roodhaan			3	3
60	Herewegbuurt	10	10	10	8
61	Rivierenbuurt	54	64	1	1
62	Helpman- West	18	11	1	3
63	Villabuurt- Oost	222	227	148	151
64	Helpman- Oost	103	100	33	37
65	Coendersborg	77	78	13	5
66	De Wijert- Noord	1	5		
68	Villabuurt- West	43	50	157	363
70	Laanhuizen	175	190		
72	Corpus den Hoorn- Noord		6		
73	Corpus den Hoorn- Zuid	24	24	6	8
74	Stadspark	277	248		
75	Peizerweg			9	
80	Hoogkerk- Dorp	20	20	24	23
81	Hoogkerk-Zuid			17	11
82	Vierverlaten		3	9	8
83	Leegkerk	17	27	18	18
84	Dorkwerd	1	1	39	34
85	Bangeweer			13	14
86	De Held			10	7
90	Oosterhoogebrug	1	3	33	28
95	Beijum- Oost				
96	Beijum- West	50	50	18	18
97	Ulgersmabuurt& De Hunze	157	136	29	27
98	Ruischerbrug	6	1	125	112
	TOTAAL	3994	4089	1197	1294

^a In 2009 is buurt 41a Het Oosterpark bij buurt 41 Oosterparkbuurt gevoegd